І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 123. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 6-го ЧЕРВНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 6, 1967 No. 123. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 5-го липня 1967 року

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ КЕРІВНІ ВІЙСЬКОВІ КОЛА НАПОЛЯГАЮТЬ на секретаря оборони Роберта МекНамару і президента Джансона, щоб енергійно продовжувати досліди над антиракетними ракетами і приступити до встановлювання антиракетної оборони, що базувалась би на воєнних кораблях і підводних човнах,—повідомляє американська преса. Антиракетні ракети мали б знаходитись на чердаках воєнних кораблів, стаціонованих на близьких до СССР водах — на північному Атлантику, в східній частині Середземного моря і на базах в Японії. Така протиракетна оборонна система була б ще одним „гамульцем" для совєтських аґресивних плянів.

ДЕРЖАВНІ ПАШПОРТОВІ БЮРА В ЗДА НЕ ВСИЛІ швидко й справно полагоджувати величезної кількости заяв, що їх зголошують тепер американські громадяни, які хочуть виїздити на літні ферії за кордон. В минулий понеділок 2,700 осіб ждали в залі і на коридорах пашпортової аґенції в Рокефеллер - Центрі в Ню Йорку. У червні ц. р. видано в Ню Йорку 39.000 закордонних пашпортів. На пашпорти прибивається печатку: „Цей пашпорт не важний для виїзду до таких країн: Альжир, Ірак, Ізраїль, Йорданія, Кувайт, Ливан, Лібія, Марокко, Савді Арабія, Судан, Сирія, Об'єднана Арабська Республіка (Єгипет), Тунісія і Ємен". Ізраїль і Ливан проголосили, що вони впускають людей з американськими пашпортами і ґарантують їм безпеку.

КОМУНІСТИ ОРГАНІЗУЮТЬ І БЕРУТЬ УЧАСТЬ у більшості демонстрацій в Америці проти В'єтнамської війни — ствердив конґресмен Едвін Е. Вілліс, голова конґресової Комісії протиамериканських дій, яка переводила спеціяльне переслухування багатьох фахівців і свідків з різних кол, щоб ствердити, чи і поскільки комуністи причетні до демонстрацій „пісніків" і „в'єтніків". Конґресмен Вілліс застерігся, що не всі демонстранти є комуністами, але компартія в ЗДА й інші комуністичні організації та її прибудівки брали активну участь у більшості таких демонстрацій.

БІЛИЙ ДІМ АНІ ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ НЕ КВАПЛЯТЬСЯ фінансувати подорож 100 осіб з Глесборо в Ню Джерзі до Совєтського Союзу. Речник Державного Департаменту Роберт МекКлоскі заявив, що ніяка така група не зверталася до Білого Дому ані до Державного Департаменту в справі фінансування її подорожі сумою 60.000 дол. і що Уряд не диспонує фондами на такі цілі. У зв'язку з тим, що в містечку Ґлесборо в Ню Джерзі випадково відбулися двократні зустрічі президента Джансона з совєтським прем'єром Косиґіним, серед деяких тамошніх мешканців виринула думка перевести виміну з Совєтами групову „подорож доброї волі". Знайшлися охочі їхати до СССР — але не мають грошей.

У СВІТІ

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ЗАПЕРЕЧИЛА закиди, що їх зробили араби, наче б вона збройла Ізраїль і цим причинилася до останньої війни. Обсерватор Західньої Німеччини в Об'єднаних Націях, барон Зіґісмунд Фон Бравн, передав ноту президентові Генеральної Асамблеї, Абдуллові Рахманові Пажваку, в якій стверджується, що до весни 1965 р. Західня Німеччина продала Ізраїлеві зброї на 45 мільйонів дол., а арабським державам на 30 мільйонів і від того часу взагалі не експортувала зброї на Середній Схід.

СОВЄТСЬКИЙ „ПРЕЗИДЕНТ" МИКОЛА ПІДГОРНИЙ ПРИБУВ в минулий понеділок до Іраку, відвідавши перед тим Сирію. Офіційний комунікат, проголошений в столиці Сирії Дамаску стверджував тільки, що розмови між Підгорним і сирійськими лідерами стосувалися „вимазання наслідків" останньої ізраїльсько-арабської війни. Ірак вислав був до Йорданії частину свого війська, з якого згинуло 10 вояків, а 30 було ранених.

В ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ЗАСУДЖЕНО на 5 років в'язниці 64-річного Йоахіма Реґзе, колишнього суддю за нацистських часів, за те, що він видав присуд смерти, між іншими, на священика Йозефа Міллера за політичний дотеп, що його той духовник оповів монтерові з електрівні, який зробив донос прти духовника. Йоахім Реґзе взагалі підписав 231 засуд смерти, з чого тепер прокуратура вийняла 7 найяскравіших випадків злочинної пімсти проти противників гітлерського режиму. Між жертвами того судді були також професор ботаніки, що висловився неґативно про режим Гітлера до колишньої товаришки з дитячих років, — адвокат, що передбачував проґру Німеччини й інші.

ЕСПАНІЯ НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ на переведення плебісциту в Ґібральтарі, щоб тамошні мешканці вирішили, чи волюють вернутися до державної єдности з Еспанією, в якій були до початку 18-го сторіччя, чи залишитись, як автономна британська колонія. Еспанія повідомила британський уряд, що вона вимагатиме звороту Ґібральтару без уваги на вислід плебісциту.

ЛІЮ ШАО-ЧІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ на становищі президента Комуністичного Китаю, дармащо фактично він не має змоги виконувати своїх функцій — твердять знавці китайських відносин. Кілька днів тому комуно-китайське радіо повідомило, що „головна партійна особа, яка ступає капіталістичним шляхом" відсунена від влади разом із „гуртом її послідовників у партії". Тому, що в комуно-китайському пропаґандивному апараті далі йде наґінка проти „головної партійної особи", японські знавці з'ясовують, що попереднє повідомлення стосувалося практичного, але не офіційного і формального, відсунення Лію Шао-чі з становища, на яке обрав його т. зв. Крайовий Народний Конґрес.

КОНҐОЛІЙСЬКИЙ УРЯД ВИСЛАВ до Альжиру одного свого міністра Бернарда Мунґуля Діяку, щоб той особисто старався в альжирського уряду за видачу Конґу колишнього конґолійського прем'єра Мойсе Чомбе, що його засуджено було в Конґо заочно на смерть за „державну зраду". Мойсе Чомбе, який жив на політичній еміґрації в Еспанії, опинився в руках комунофільського уряду Альжирії після того, як кілька озброєних арабів примусили пільота літака, що ним їхав Мойсе Чомбе, звернути з дороги і взяти курс до летовища в Альжирі. Бельгія заклала протест в Альжирі проти того, що не допущено бельгійського консуля до трьох бельгійців, що їхали тим самим літаком і що їх арештували альжирці.

БОЛІВІЯ ПРОХАЄ АРҐЕНТИНСЬКОЇ ДОПОМОГИ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ ПАРТИЗАНІВ

Буенос Айрес. — Комуністична партизанка в Болівії, керована вишколеними на Кубі „спецами" і самими кубинськими комуністами, поширилася в прикордонних з арґентиною районах уже до тієї міри, що болівійський уряд звернувся до арґентинського з проханням вислати на територію Болівії арґентинські війська для допомоги в боротьбі проти цих партизанів. Арґентинський уряд „тимчасово" відмовив цієї допомоги. Знавці південно - американських відносин звертають увагу, що це належить до дуже рідкісних випадків, аби уряд одної країни на тому обширі прохав сусідню країну про військовуву допомогу. Це тому, бо серед населення зберігаються в пам'яті численні прикордонні наїзди і війни. Коли ж тепер уряд болівійського президента Рене Барієнтоса Ортуно звернувся з таким проханням до Арґентини, то це вказує на серйозність ситуації. Згідно з твердженнями болівійського уряду, комуністичні партизани добре забезпечені доставами зброї з Куби і також мають фаховий провід із вишколених на Кубі комуністів. У Болівії мав би перебувати тепер також леґендарний кубинський партизанський ватажок майор Ернесто Ґевара. Добре вишколені партизани мають замітну перевагу над слабо вишколеними та не приготованими до партизанської війни регулярними болівійськими військами. Із повідомлень виходило б, що Арґентина постачає болівійцям зброю, одяги, харчі і медикаменти, але „тимчасово" відмовляється від висилки військ з уваги на комплікації, що така їх акція могла б викликати в Організації Американських Держав.

Заповідають законопроєкт для допомоги бідним дільницям міст

Вашинґтон. — Сенатор Роберт Ф. Кеннеді, після довгої перевірки та нарад з лідерами індустрії на університетами, приготовив і в найближчому часі зголосить у Сенаті законопроєкт для розв'язки проблем бідних дільниць („сламс") американських міст. Головною метою законопроєкту буде будова нових фабрик і подібних варстатів праці, як також будова нових мешкальних домів на дешевий винаєм. Це мало б бути здійснене співпрацею між приватними підприємствами та відповідними урядовими аґенціями. Приватні підприємства мали б подбати про інвестицію відповідних фондів, а уряд дав би заохоту до цього відповідними податковими полегшами та низькопроцентовими позичками. Законопроєкт передбачає будову нових та відновлення знищених понад 300,000 мешканевих домів.

Мередіт закінчив 162-милевий „похід проти страху"

Кентон, Місс. — Джеймс Г. Мередіт, відомий лідер руху за расове зрівняння, точно в День Незалежности 4-го липня закінчив тут свій 162-милевий „похід проти страху" так само тихо і спокійно, як його зачав 11 днів тому. Тільки 50 чорних мешканців цього містечка зібралося на площі біля ратуші, щоб привітати втомленого мандрівника. Мередіт відбув свою мандрівку по тому стейті, щоб доказати, що чорне населення не потребує і не має причини боятися, як також щоб „щось зачати і скінчити", бо мурини, на його думку, багато дечого зачинали, але не закінчили. Мередіт здобув собі славу муринського лідера своїм рішучим виступом проти сеґреґації в Міссісіпському університеті в 1962му році. Його теперішня „мандрівка проти страху" мала великий відгомін у пресі. Побоювання, що білі антаґоністи можуть перешкодити йому в цій мандрівці не справдилися.

КОМУ РАДІСТЬ І ВІДПОЧИНОК, А КОМУ СМЕРТЬ . . .

Уже напередодні великого кінця тижня, що був зв'язаним із Святом Незалежности 4-го липня, Крайова Рада Безпечности перестерігала перед автомобільними та іншими нещастями, передбачаючи, що в них згине понад 800 осіб. У хвилині, як це число газети друкується, ще немає остаточних підрахунків тих нещасливих випадків, але вони зближаються до страшних передбачувань. На фото — один із цих нещасливих випадків в Ню Йорку, як авто 48-літнього Джова Пірсона з Ню Гейвену було цілком розбите в зударі з іншим, а Пірсона виносять на ношах.

СОВЄТИ ПРОГРАЛИ ДИПЛОМАТИЧНУ КАМПАНІЮ В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ

Об'єднані Нації. — Совєтський Союз зазнав яскравої поразки на Генеральній Асамблеї, коли ані його власна, ані підтримувана ним юґославська резолюції в справі ізраїльсько-арабської війни не зуміли отримати потрібних дві третіх голосів. Совєтська реззолюція, яку зголосив на Генеральній Асамблеї 19 червня ц. р. особисто совєтський прем'єр Алексєй Косиґін була переголосована у вівторок 4 липня окремими параграфами. Точка, що заджувала Ізраїль за його „аґресивні дії" отримала всього 36 голосів, при чому 57 було „проти" а 23 стримались. Точка, що вимагала негайне і беззастережне відкликання ізраїльських військ з окупованих ними арабських земель, дістала 45 голосів „за" і 48 „проти" при чому 22 „стриманих". Точка, що вимагала воєнного відшкодування від Ізраїлю для Єгипту, Сирії і Йорданії, дістала тільки 34 голоси „за", при 54-ох „проти" і 28, що „стрималисъ". Найбільше голосів осягнула резолюція латино-американських країн, що її підтримали також З'єднані Держави: 57 „за", 43 „проти" і 20 „стриманих". Вона все одно не осягнула потрібних для важности двох третіх голосів з-посеред 122-ох членських держав ОН. Так само тієї потрібної більшости не дістала резолюція юґославська, яку підтримали Совєти і всі комуністичні країни, коли перепала резолюція совєтська: 53 „за", 46 „проти" і 20 „стриманих". Перейшла тільки резолюція Пакістану, яка стверджувала неважність з'єднання Єрусалиму під ізраїльською суверенною адміністрацією. „За" ту резолюцію голосували 99 держав, „проти" ніхто, а стрималось 20 держав. Перейшла також резолюція Швеції, що поручала дбайливу і негайну опіку над втікачами та потерпілим під час недавніх воєнних дій цивільним населенням: „за" голосувало 116 держав, „проти" ніхто, дві держави абсентувались, чотири стримались. Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан заявив, що він уважає голосування над справою адміністраційної єдности Єрусалиму за неважне, і Ізраїль висліду того голосування не визнаватиме. ЗДА стримались від голосування над резолюцією в справі Єрусалиму.

Таким чином Генеральна Асамблея виявила себе нездібною прийняти будь-яку постанову в справі ізраїльсько-арабського конфлікту, і тому ця справа вертається назад до Ради Безпеки ОН, де вона має ще менші шанси на будь-яку конструктивну полагоду, бо чотири держави мають там право „вета". Найбільш скомпромітувались Совєти, на вимогу яких скликано ту надзвичайну сесію Генеральної Асамблеї, щоб засудити Ізраїль та примусити його звільнити окуповані ним арабські землі — без уваги на дальші політичні взаємини Ізраїлю й арабських країн.

Франція щораз виразніше змінює орієнтацію в сторону Москви

Москва. — Французький прем'єр Жорж Помпіду і міністер закордонних справ Моріс Кув де Мюрвіль перебувають тепер у Москві на 5-тиденний офіційний візиті. На прийнятті в їх честь на Кремлі в минулий понеділок 3 липня ц. р. совєтський прем'єр Алексєй Косиґін виявив, що під час останньої його візити в Парижі в поворотній дорозі з Гавани президент Шарль де Ґолль і він, Косиґін, ствердили тотожність поглядів на дві найголовніші теперішні міжнародні проблеми — війну у В'єтнамі та ізраїльсько арабський конфлікт. Косиґін вилаявся при цій нагоді знову проти Америки за її „аґресію" у В'єтнамі та покликався на становище де Ґолля, який також вимагає, щоб Америка відкликала свої збройні сили з В'єтнаму і що це найкращий шлях до тамошнього „замирення".

ОХРЕСТИЛИ ПРЕЗИДЕНТОВОГО ВНУКА

Стонвол, Тексас. — У „День Незалежности", 4-го липня, в цьому містечку, віддаленому тільки на дві милі від ранчі президента Джансона, охрещено першого президентового внука Патрика Линдона Нуґента. Хрещення відбулося в місцевій католицькій церкві, бо хоч сам Президент і його дружина є протестантами, їхня дочка Лусі, мати новонародженого, прийняла католицьку віру. Президент і пані Джансон були приявні на хрестинах.

На 9-му Конґресі СУСТА президентом обрано Юрія Кульчицького

Філядельфія. — Від 1 до 3 липня включно, в залі готелю „Шератон" відбувався 9-ий з черги Конґрес Союзу Українських Студентських Товариств Америки — СУСТА, що його відкрив попередній президент організації Богдан Сацюк. У Конґресі взяли участь 40 делеґатів з різних міст ЗДА. Крім звітів уступаючої Управи, праці Конґресових Комісій, уділення абсолюторії попередній Управі, засідання редакційної колеґії журналу „Горизонти", нарад різних клітин СУСТА, учасники Конґресу заслухали доповідь проф. д-ра Володимира Кубійовича „Українська наука і завдання українського студентства", та прочитану в неприсутності проф. д-ра Омеляна Пріцака, який поїхав на конґрес туркологів, його доповідь „Реальність Катедри Українознавства". Делеґати схвалили приступлення до СУСТА українських студентських клюбів при Колюмбійському, Гарвардському та Вивкансинському університетах. Діловою президією Конґресу керувала п-а Олена Сацюк. До нової Управи СУСТА були обрані: президент — Юрій Кульчицький, з Джорджтавнського ун-ту, секретар Марія Процюк з Ратгерського ун-ту, скарбник М. Бокало, організаційні референти на Схід і Захід ЗДА — А. Чорнодольський та Р. Тарнавський, реф. культури Християна Падох, міжнар. зв'язків Лариса Янів, преси й інформації Люба Ковалишин, реф. у справі Катедри українознавства Л. А. Гайда, референт спеціяльних завдань Таня Шумська, референт справ шкільної випускної молоді Іня Гікава. До Контрольної Комісії/були обрані: голова Богдан Сацюк, члени — Марія Хемич, Квітка Семанишин, І. Оліяр, Ліда Саварин; до Товариського Суду: голова Ігор Чума, члени — Ю. Тарасюк, І. Цішкевич, С. Ваповський. Обрано також окрему Комісію в справах проведення Світового Конґресу українського студентства, очолену Богданом Футеєм. Крім ділових нарад, учасники Конґресу мали й розваґову частину: студентський баль у готелі „Шератон" і товариську зустріч у залі „Тризуба".

Ватикан суспендував єпископа Елка

Ватикан, Рим. — Папа Павло VI суспендував у понеділок, 3-го липня, питсбурського Єпископа Николая Т. Елка та назначив дотеперішнього вікарія о. монс. Едварда Росака апостольським адміністратором очолюваної досі Єпископом Елком пітсбурської дієцезії для католиків візантійського обряду, — повідомляє аґенція Асосієйтед Прес. Повідомлення про суспендовання Єпископа Елка подано з Ватикану безпосередньо після того, як Папа Павло прийняв Преосв. Елка на авдієнції. В повідомленні сказано, що проти Єпископа Елка ведеться слідство та що він уже від кількох місяців перебуває в Римі, „вияснюючи свою справу та очікуючи рішення". В офіціяльному повідомленні пітсбурську дієцезію називається „рутенською", а Єпископа Елка „рутенським", який мав юрисдикцію над католиками „хорватського, угорського і руського походження". В повідомленні не називається точніше обвинувачень проти Єпископа Елка, а тільки згадується, що „газети в районі Єпископа Елка повідомляли, що деякі священики нарікали на його здогадну повільність у здійснюванні змін у католицькому житті, вирішених останнім Ватиканським собором. Призначення монс. Едварда Росака на адміністратора дієцезії відбирає від Єпископа Елка владу в дієцезії, але залишає йому титул єпископа тієї дієцезії.

Владика Йосиф Шмондюк посвятив площу під будову церкви в Кергонксоні

Кергонксон, Н.Й. — В неділю 2 липня ц.р. тут, при численній участі членів української католицької парафії св. Тройці і гостей та відвідувачів Союзівки відбулося урочисте посвячення площі під будову нової церкви св. Тройці, що його довершив стемфордський єпископ Владика Йосиф Шмондюк. Прибулого на Союзівку Владику привітали на вступі парох впр. о. Любомир Гузар і хлібом та сіллю представники парафії інж. Мазур та д-р Барусевич і цвітами Оленка Слободян та дівчатка з відпочинкового дитячого табору на Союзівці, як також представники Гол. Уряду УНСоюзу: заст. гол. предсідника п-ні Марія Душник, ггол. секретар д-р Яр. Падох, кол. касир Роман Слободян, гол. радні Анна Дубас та Степан Гавриш й управителі Союзівки пп. Данило Слободян і Володимир Квас. Після привітання усі зібрані перейшли походом на площу, що її виділив УНСоюз із території Союзівки в дарі під будову нової церкви. Акту посвячення площі довершив Владика Йосиф в сослуженні впр. канцлера дієцезії о. Омеляна Монастирського, ректора о. Петра Скриньковського, пароха Союзівки й Кергонксону о. Любомира Гузара, пароха Словтсбурґу о. Василя Федаша, пароха Бриджпорту о. Ярослава Шуста та інших. Після акту посвячення була відправлена Владикою співана Служба Божа в сослуженні названих священиків, до якої співав хор під кер. Романа Левицького. У своїй релігійно-патріотичній проповіді Владика Йосиф підкреслив значення нової парафії й церкви, як осередку релігійного життя. Після церковних відправ у великій залі Союзівки відбулося прийняття для Владики, отців, які взяли участь у відправах, представників Союзу Українок та СУМА, та запрошених гостей. Прийняття відкрив молитвою Владика Йосиф, після чого о. парох Л. Гузар привітав Владику, гостей і парохіян та представив товстмайстра д-ра Володимира Ленця, який подав коротку історію парохії та справи будови її церкви, представив почесних гостей й запросив до слова д-ра Ярослава Падоха, який в імені УНСоюзу подякував Владиці за Його заходи для запевнення духової опіки спершу для мешканців і гостей Союзівки, а згодом утворення парохії та поблагословення площі під будову церкви, та поґратулював місцевій парохії й її пароховi о. Л. Гузарові, підносячи його особливі заслуги як духового провідника мешканців Союзівки й новоутвореної парохії. Запрошений товстмайстром до слова Владика Йосиф склав признання місцевій парохії за її віддання справі парохії та будови власної церкви, а УНСоюзові за постійне піклування справою духової опіки над особами, які перебувають на Союзівці та за подарування площі під будову церкви місцевої парохії. Закінчив прийняття словом о. парох Л. Гузар, який подякував Владиці Йосифові, його асистентам Отцям та всім парохіянам й гостям за відданість справам парохії та особливо за участь в сьогоднішньому святі. Прийняття, в якому взяв участь також місцевий американський католицький парох, закінчив молитвою Владика Йосиф. Після прийняття приявні склали значні пожертви на будову церкви.

Відкриття літнього сезону на Союзівці започатковано концертом пяніста Романа Рудницького

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — Цьогорічний літній сезон на цій виховно - відпочинковій оселі УНСоюзу започатковано в суботу 1 липня при масовій участі гостей і відвідувачів з ближчих та дальших околиць ЗДА і Канади мистецьким концертом пяніста Романа Рудницького, який виконав твори композиторів Шопена, Лішта, Стравінського й А. Рудницького, і якого вітали численно зібрані гості оваційними оплесками, змушуючи до наддатків. В перерві під час концерту п. Володимир Гентиш привітав зібраних гостей, між ними й батьків пяніста композитора А. Рудницького і співачку Марію Сокіл, даючи потім веселий огляд подій які сталися на Союзівці від останнього сезону, і представив нового керівника мистецьких імпрез проф. Романа Левицького.

Неділя 2 липня, як також наступні дні проходили на Союзівці при великому здвизі людей і відвідувачів і під знаком урочистостей, зв'язаних з днем Незалежности. В неділю крім католицької Служби Божої, відправленої після посвячення площі, була відправлена також православна Служба Божа в православній каплиці на Союзівці. У понеділок ввечері дівчатка із дитячого табору, що його веде п-ні Зиновія Пиріг і який нараховує цього року 60 учасниць, вивели ракету, присвячену дневі 4 липня і після того над головним басейном Союзівки вечір Івана Купала в супроводі традиційних пісень і пускання віночків на воду. Пояснював Гентиш, який на закінчення звернувся до присутніх гостей із закликом замкнути очі і перенестися на хвилину на Україну. У вівторок 4 липня увечері була проведена спеціяльна програма для відзначення Дня Незалежности.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Все йде, все минає

Британія і Франція були колись тими двома великодержавами, могутність яких спиралася передусім на їхніх азійсько - африканських колоніях, головно у тому обширі, що його називають Близьким і Середнім Сходом. Впливи Британії в Єгипті тривали довше, аніж в Індії, — в Сирії і Ливані ще донедавна мовою освічених верств була мова французька завдяки французькому „мандатові" в тих країнах від 1920-1941, Ізраїль рахує реалізацію свого державницького руху від т. зв. Декларації Балфура з 1917 року, а найкращою армією на всьому Середньому Сході був вишколений і озброєний англійцями Арабський Леґіон в Йорданії.

Але — цікава річ — коли вибух і коли вже скінчився ізраїльсько - арабський „бліцкріґ", то ніхто ні на Середньому Сході, ні у широкому світі не цікавився, яке становище займають у цій справі Британія і Франція. І навіть несподіваний засуд де Ґоллем Ізраїлю, як аґресора, спричинив глибше, але теж проминальне, враження тільки в Ізраїлі, якому Франція постачала ввесь час зброю, бо, зрештою, сама французька преса розгадала тайну де Ґолля: він завжди робить наперекір Америці.

Ані Британія, ані Франція не грають уже поважної ролі в міжнародних справах, зокрема в проблемах Африки й Азії. Єдиною і, мабуть, останньою активною позицією, що її ще зберігає Британія, є Аден, звідкіля вона відійде в наступному році, залишаючи за собою „вакуум", пустку, що її захочуть виповнити або Москва через свого єгипетського посередника, або — ЗДА. На надзвичайній сесії Генеральної Асамблеї ОН в справі ізраїльсько-арабського конфлікту всі старання йшли в тому напрямку, щоб знайти якийсь компроміс між совєтською і американською резолюціями: це був наочний показ, що тільки ЗДА й СССР є нині головними акторами у міжнародному театрі, а ролі Британії і Франції стали друго- і третьорядними. Не має практичного значення дискусія, чи до такої ролі звів їх розвиток історичних подій, головно процес деколонізації, чи вони самі стягнули себе в ізоляцію.

Багато передових американців виступають проти ролі Америки, як „жандарма світу". Але величезна відповідальність спадає на Америку просто внаслідок факту, що вона тепер єдина великодержава, яка може протиставитись експансивному імперіялізмові Москви у світі.

Закордонні невдачі Москви

„Граючи на почуттях простих людей, сирійські реакціонери намагалися викликати в них недовір'я до Совєтського Союзу. Повторюючи демагогічні гасла пейпінґських розкольників та імперіялістичної радіопропаґанди, вони" — . . . і т. д. — пише московська „Правда" з 17 червня в репортажі під стривоженим заголовком „Дамаск приготований!" За кілька днів війни Ізраїль, з його населенням на два з половиною мільйони, розбив армії кількох арабських країн і тим значною мірою змарнував три мільярди рублів, що їх Москва передала арабам у формі зброї та іншої „допомоги". Отже на порозі 50-ліття „великого Жовтня" аґресивна, підбурююча до воєн політика Совєтського Союзу зазнала ще одної дошкульної поразки. Як ніде в світі, в Азії втрата престижу, або „лиця" — справа першорядної ваги, і в Москві це знають. Щоб якось затушкувати ту поразку, до Ню Йорку приїздив сам Косиґін з ватагою „соратників", але ніякі голосні промови в ОН не прикрили твердої правди: Москва дістала на Середньому Сході справді тяжкий контрудар.

Можливо, що незабаром ми будемо свідками нової відсічі імперіялістично - підривній московській політиці. Венесуеля внесла скаргу проти Куби за вишколювання комуністичних партизанів та субверсійну діяльність. Цю скаргу розглядають на форумі Організації Американських Держав. Спеціяльна Комісія ОАД має дослідити комуністичну партизанку не лише в Венесуелі, а й у Ґватемалі, Колюмбії, Болівії, — і так може дійти до створення Міжамериканських Збройних Сил, які вже не допустять до другої Куби . . .

Сподіваючись нових „громів" з комуністичного Китаю, „Правда" з 27 червня знов ударила на сполох: „Шовіністичний курс Пейпінґу!" Мова про присвоєну Москвою Монгольську Народну Республіку, в якій живуть монголи й китайці і на яку останніми місяцями щораз виразніше зазіхає Мао. Сателітна „монгольська" газета „Унен" з Улан Батору повідомляє, що Китай чимраз гостріше вдається до „шантажу і політичного натиску" . . .

Добившись деяких успіхів у ділянці політичної пропаґанди, зокрема на ЕКСПО-67, Москва зазнає деда лі відчутніших ударів збоку вільного світу, і тому її відносини з країнами - сателітами та різними компартіями у світі щораз більше ускладнюються.

В. С-ко

В ІНТЕРПРЕТАЦІЇ СОВЄТСЬКОГО ІСТОРИКА

У травневому числі „Українського Історичного Журналу" (Київ, ч. 5, 1967) в серії статтей, присвячених ювілеєві „Великого Жовтня", появилась стаття М. Куліченка (Харків) п. н. „Крах політики української буржуазно - націоналістичної контрреволюції", що є ніби останнім словом совєтської історичної „науки" про події на Україні в період від кінця 1917 р. по початок 1918 року.

На вступі М. Куліченко заявляє, що для своєї статті, яка має ціллю довести, що „клясовим змістом політика Центральної Ради була антинародною, контрреволюційною", він використав документальні матеріяли самої УЦРади та її органів, свідчення націоналістичної преси та активних політичних діячів того часу.

Совєтський історик - пропаґандист передусім намагається заперечити факт відновлення в революції 1917 року української національної державности, бо, мовляв, „увесь державний апарат, армія, загони вільного козацтва, закони Центральної Ради використовувались проти трудящих мас."

Однак, він сам змушений признати величезної ваги факт, що в момент большевицького перевороту в Петрограді „співвідношення клясових сил на Україні ще було на користь контрреволюції", отже Центральної Ради, і що УЦРада „поширила свою владу майже на всю Україну".

Виходить, увесь державний апарат і всі закони УЦРади були проти „трудящих мас", а ті „трудящі", не зважаючи на це, УЦРаду визнавали і підтримували.

При цьому наводить автор ось такі цікаві цифри і дані, які його твердження ще раз заперечують: „Найбільшою за чисельністю і впливом (в Україні — В. С-ко), була Українська Партія соціялістів - революціонерів (УПСР) — наприкінці 1917 року вона нараховувала близько 300.000 членів, а на виборах до Всеросійських Установчих Зборів одержала 3,400.000 голосів з 7,600.000.

Яка ж причина такої сили і популярности цієї „націоналістичної", як називає її автор, партії?

Відповідь, як на історика, зовсім не переконлива: „. . . на Україні була дуже складна соціяльно - економічна обстановка і більшість виборців ще не розібралась в ній..."

Звичайно, М. Куліченко не згадує про те, що на Україні в той час було всього яких 5.000 членів комуністичної партії, і серед „трудящих мас" мали вони мінімальний вплив.

Чим пояснює совєтський історик успіх і популярність Центральної Ради серед населення України? — Її „обманною" заявою в III Універсалі про землю. Урядові комісари УЦРади, мовляв, запевняли селян, що вже видано закон про негайну передачу їм поміщицької землі, і це прихилило симпатії селянства до УЦРади. Однак, пише він, УЦРада зволікала з вирішенням земельного питання — і тоді прийшов в Україну „ленінський декрет про землю", який захопив селянство і викликав заколоти та погроми поміщицьких маєтків.

Як відомо, розв'язку земельного питання Ленін запозичив у російських ес-ерів лише для закріплення большевицької влади, для обману селянства, з яким ця влада не припиняє боротьби ось уже п'ятдесят років.

Однак, совєтський автор, який твердить, що всі закони УЦРади використовувались проти трудящих, мусить признати, що в III Універсалі виразно сказано: „з сього дня встановлюється по всіх підприємствах 8 годин праці", а Секретаріятові Праці запропоновано „встановити державну контролю над продукцією України". І у відозві з 6 грудня 1917 р., поряд з заявою, що Центральна Рада „передала землю без викупу трудовому народові", була ще раз згадка, що вона „запровадила восьмигодинний робочий день і контролю над виробництвом".

„Але то все на словах!" — заявляє совєтський історик, бо видано ті закони в останніх днях перебування УЦРади в Києві.

Значить, „контрреволюційна" УЦРада не могла зреалізувати своїх постанов лише тому, що не допустили до цього вислані Леніним банди Муравйова.

У своїй ювілейній статті автор, всупереч історичних фактів, запевняє совєтського читача, що „Центральна Рада своєю політикою викликала війну з братньою Радянською Росією", яку попередили „Маніфест до українського народу з ультимативними вимогами до Української Ради" і т. зв. всеукраїнський з'їзд рад у Харкові, який проголосив Україну „Республікою Рад".

За цим зразком, як відомо, большевики пізніше творили фіктивні республіки Молдавську, Карелофінську, екзильні уряди польський, угорський, німецький...

Пишучи про українські збройні сили, М. Куліченко пригадує III Всеукраїнський військовий з'їзд, який „працював у центрі країни, представляючи 4 мільйони солдатів різних фронтів", і „завдяки підтримці якого Центральна Рада так сміливо поводилась, захоплюючи владу". Виходить, і вояки також були проти „трудящих мас"?

В дальшому ході подій, коли українська збройна сила почала розкладатися під впливом „большевицького туману" (Порш) і демагогічних ленінських гасел, „Центральна Рада, — пише М. Куліченко, — шукає підтримки ззовні... встановлює тісні зв'язки з військовими місіями Франції, Англії, США . . ."

Тут також автор брутально перекручує історичні факти, бож не може він не знати, що Захід не підтримав України в її визвольній боротьбі.

3-го січня 1918 р. УЦРада прийняла закон „Про утворення українського війська", а поки ще нової армії не було пропоновано формувати військові з'єднання „на платних підставах". З особливою ненавистю згадує совєтський історик „буржуазно - націоналістичну ґвардію" — „ очолене відомим реакціонером, поміщиком П. Скоропадським" Вільне Козацтво, яке, пише він, „виходило з-під керівництва уряду", що його нібито Скоропадський уважав за надто революційний.

При цьому згадує він групу лівих членів ЦК УПСР на чолі з Г. Михайличенком, П. Сіверо - Одоєвським і О. Шумським, яка в той критичний момент вирішила розірвати з своєю партією, захопити керівництво в свої руки і утворити новий уряд, щоб передати всю владу „совєтам" на місцях, а фактично Раді Народних Комісарів Росії.

Увечері 10 січня 1918 р., пише Куліченко, на засідання ЦК УПСР в приміщенні Центральної Ради „ввірвався загін вільного козацтва на чолі з українським соціял - демократом М. Ковенком і заарештував усіх 10 присутніх членів лівого крила уряду".

Ось так совєтський історик з легкої руки складає на купу „реакціонерів" з Вільного Козацтва і соціял-демократів, які керують його загонами. Очевидно, совєтський студент бодай приблизно правдивого образу тих подій в інтерпретації куліченків не матиме.

Закінчуючи свою ювілейну статтю, М. Куліченко заявляє, що „лише в окремих діячів, а передусім у В. Винниченка вистачило сміливости проаналізувати причини поразки на початку 1918 року". В. Винниченко, пише совєтський історик, „у згаданій праці,* визнає, що не стільки большевики своєю аґітацією, скільки „ми самі були аґітаторами і демагогами, що розкладали наші маси... бо ми аґітували не тільки своїми відозвами та брошурами, але й ділами. А діла ввесь час підтверджували й зміцняли те, про що аґітували большевики".

Признання, приголомшливе! Просто „ювілейний подарунок" для Москви.

Тож чи не стає вже й Винниченко в чергу „реґабілітованих", чи бодай згадуваних у совєтській історіографії, як „проґресивні діячі"?

Зливою подібних фальшивок, як цитована стаття Куліченка, заливає з нагоди 50-ліття „Жовтневої революції" Аґітпроп ЦК КПСС не лише Україну — тисячма потоками розливаються вони по всьому світі.

* Цікава подробиця: „згаданої праці" у статті М. Куліченка ніде вище не цитується, очевидно, при редаґуванні статті, ту цитату з неї викреслено. Чи не тому, що називається вона — „Відродження Нації"?

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Теодор Данилів

„Піддержати благородну ініціятиву

Під таким заголовком розіслав я в грудні 1966 р. нашим газетам статтю із закликом надсилати матеріяли до Української Секції Еміґрантських Архівів Бібліотеки Міннесотського університету, який, з ініціятиви нашого вченого і громадського діяча проф. Олександра Ґрановського, ці архіви створив, щоб користувались ними науковці і дослідники.

Від одного з наших редакторів я одержав листа, в якому він висловлює сумніви, чи висилані до цих Архівів матеріяли не пропадуть або не будуть по якомусь часі спалені в електричній печі, як це вже траплялося з українськими книжками в деяких публічних бібліотеках. Він навіть навів кілька таких випадків і назвав місцевості, де вони мали місце.

Цьому редакторові, в добрій волі та патріотизмі якого я ані трохи не сумніваюсь, я відписав, що згадані Архіви, на мою думку, мають запевнену майбутність і будуть тривалою і для нас дуже корисною інституцією.

Ця моя віра, коли я послав згадану відповідь, базувалася на тому, що ініціятором і ентузіястом цієї справи був добре всім нам відомий проф. О. Грановський, що його ідею прийняв за свою один із найбільших і найповажніших університетів у ЗДА, який асиґнував кошти на створення та ведення Архівів, забезпечивши їм приміщення, фаховий персонал і т. д.

Ця моя віра була підкріплена ще й моєю кореспонденцією з особами, які з рамени Міннесотського університету відповідають за ті Архіви.

У листі з 29 липня 1966 р. професор історії і директор Центру для еміґраційних студій Університету в Міннесоті, Вілліям Райт, писав до мене: „... даровані нашим Архівам книжки і матеріяли, що стосуються історії української еміґрації, є для нас дуже помічними у нашому завданні зібрати конечні наукові матеріяли для написання історії української еміґрації".

А п. І. Стенфорд, директор Бібліотеки Міннесотського університету у своєму листі з 20 липня 1966 р. писав: „Завдяки фактові дарування українцями матеріялів Українській секції Архівів ця Секція нагромаджує наукові ресурси, які будуть видатним вкладом для ведення дослідів над українською історією і культурою".

У відповідь на моє звернення директор І. Б. Стенфорд у листі з 8 лютого 1967 р. пише:

"Our University faculty, who are interested in using these materials for teaching and research, are very pleased that the Library is receiving so many Ukrainian publications and correspondent files for this purpose. I can assure you that the University Library considers this collection a significant source for study and writing, and that we will take every precaution to safeguard the contributions that are given for it, so that it will always be preserved for the use of future scholars."

Мені видається, що цей лист повинен розвіяти всі сумніви, які могли б у нас постати щодо доцільности дарування матеріялів для Архівів та їх безпеки і тривалого переховування. Тож ми повинні й далі надсилати книжки, газети, журнали, обіжники, летючки і т. п. — все, що відноситься до українського життя в краю і на чужині, в теперішньому і минулому на адресу:

Ukrainian Section, Immigration Archives, University of Minnesota Library, Minneapolis, Minn., 55455, U.S.A.

СЛАВІСТИКА В САСКАЧЕВАНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Відділ славістики при Саскачеванському університеті — це найстарший такий відділ у Канаді й один з перших взагалі на американському континенті. Цей відділ відкрито в 1944-ім році. Основоположниками були: д-р Тома Павличенко, д-р Дж. Г. Симсон та д-р Костянтин Андрусишин.

На початках студії славістики обмежувалися українською мовою. Першим інструктором української мови був д-р Т. Павличенко. Згодом відділ очолив д-р К. Андрусишин, і обсяг студій розширено. У сучасну пору відділ славістики в Саскачеванському університеті охоплює такі сектори слов'янознавства: загальнослов'янська філологія, українознавство, польські студії, російські студії та совєтологія.

Професорський штаб складається з чотирьох осіб: д-р К. Андрусишин — голова відділу, проф. В. Буйняк, Ю. Фотій та О. Роїк. У 1966-67-му академічному році було, крім того, ще троє помічників: п-ні Савеля Стечишин, Рома Франко та о. Олег Кравченко.

Через відділ славістики при Саскачеванському університеті перейшло вже коло 4 000 студентів. Більше як половина цих студентів студіювала українознавство. Цей відділ багато причинився до розвитку навчання української мови в середніх школах Саскачевану та інших провінцій і до популяризації української науки серед неукраїнського наукового світу. Досить згадати такі загальноприйняті наукові праці англійською мовою, які вийшли з цього відділу: „Твори Шевченка" та „Українська поезія". Найбільший „Українсько - англійський словник" також вийшов з цього відділу з-під руки д-ра Андрусишина при співпраці Я. Крета. Д-р К. Андрусишин є першим українцем, який удостоївся високого звання члена Канадійської Академії Наук.

У 1966-67-му академічному році у відділі славістики навчалося 325 студентів, з яких 180 студіювали українознавство.

Під час зимової сесії викладалося 15 курсів. Крім того, на літній сесії викладалося 3 курси, на т. зв. інтерсесії — І, а позаочно 2 курси. З цього 8 курсів було з українознавства.

Відділ має двох аспірантів, які підготовляють свої магістерські праці: Рома Франко — „Михайло Коцюбинський: шукання гармонії в дисонантному світі" і о. Олег Кравченко — „Микола Гоголь: його особистість і ідеологічні шукання".

Студенти, які спеціялізуються в славістиці, мають повний доступ до загальноуніверситетських стипендій. Крім того, для студентів українознавства є окрема стипендія, уфундована дружиною бл. п. Михайла Ситника із Давфіну.

Стипендії для студентів українознавства є доброю заохотою для молоді вивчати мову й культуру своїх батьків. Добре було б, якби наше свідоме громадянство постаралося збільшити кількість таких стипендій при Саскачеванському університеті. Конкретний почин приніс би багато більше користи українській справі в Канаді, ніж безмежна кількість всяких патріотичних словесних декларацій.

Цього року стипендію ім. Михайла Ситника отримала панна М. Ковбель із Кенорі, Саск. Отець Олег Кравченко, аспірант маґістерського ступеня й інструктор-помічник відділу, отримав університетську стипендію „Юніверситі Тічінґ Асистеншип". Член професорського штабу відділу славістики при Саскачеванському університеті, Олександер Роїк, отримав цього року дотацію від „Кенада Кавнсил" на досліди передісторії українців у Канаді.

При університетській бібліотеці є добре зорганізований відділ славістики, який за останні роки значно збільшився. Включає він як книжки, так і періодичну літературу. Збільшення кількости літератури треба завдячувати передусім старанню членів професорського штабу на чолі з д-ром Андрусишиним, а також окремим жертводавцям.

Серед нашого громадянства є багато осіб, які мають прекрасні бібліотеки. Деякі з тих бібліотек марнуються по пивницях. Добре було б, якби вони знайшли собі належне місце у відділі славістики.

Цього літа в Саскачеванському університеті викладатимуться 3 предмети із славістики. Наступного року викладатимуть з українознавства 5 предметів: початковий, середній і вищий курс української мови, літератури та поезії.

З ростом загальноуніверситетських студій можна сподіватися і росту славістики, а між нею й українознавства. Для нас, що постійно стоїмо перед загрозою асиміляції, зріст українознавства є необхідним. Нехай же заохота батьками дітей студіювати українознавство в університетах стане дійсно справою нашої чести й національної гідности.

Ю. Ф.

● **Пані Джеклін Кеннеді**, вдова по колишньому президенті Джані Кеннеді, разом із своїми двома дітьми та кількома іншими членами родини, відвідала старий дім в Ірляндії, в якому жили предки тієї вітки родини Кеннеді, що переселились до Америки. Пані Кеннеді перебуває з своїми дітьми на літніх феріях в Ірляндії.

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(9)

Еге ж, вони у політику не встрявали. Лише під час лекцій, на вечірних сходинах, у підготові академій кидали зернини у лолоді душі. Вони не вчили нас політики, вони просто учили нас думати і розуміти . . .

Вони обоє були залюблені в Лесю Українку, Коцюбинського, не згадуючи вже про Шевченка, образ якого, як казала Орловська, треба тримати під святими образами. Мабуть, таке сказав би і Кульчинський, але в духовній семінарії це було б не на місці . . .

Вони навчили нас пізнавати тіні забутих предків, розуміти лісові пісні, доходити до глибини душі народу, його поривів і філософії. А коли в гарячих дебатах учні зверталась до них у справі польонізації українських земель, політики Москви — вони не поспішали відповідати.

— Це питання політичні, залиште їх. Краще ось готуйтеся до Шевченківської академії. Перечитайте ще раз „Гайдамаки", „Сон" . . .

А в дебатах над психологією поневоленого народу Орловська якось не втерпіла:

— Не знаю. І відчепіться від мене. Краще б зайнялись поезією Лесі Українки. Прочитайте ще раз „Товаришці на спомин" . . .

Еге ж, вони нас „політики не вчили" . . .

Коли силами учнів, з допомогою професійних сил, поставлено „Лісову пісню", заля крем'янецького ліцею тріщала. Поз'їжджались люди з цілого повіту, квитків не вистачило. Повторили. У заметіль люди їхали з Почаєва, Шумська, Вишнівця, навіть з Лановець та Олексинця. Знову не вистачило квитків. Хотіли ще раз повторити, але повітовий староста заборонив.

— Це ж ніяка політика, це звичайна п'єса, — говорили наші.

— Ми бачимо тепер політику в усьому. В усьому, що ви говорите, що робите, ми в усьому бачимо вашу „закренцону в паперкі" українську політику! — була відповідь.

**

Малі, здається, події хвилювали народ, викликали тисячі здогадів і піднесення по всіх закутках.

Якось, ще задовго до війни, саме під свято третього травня, польське державне свято, наші хлопці вивісили синьо-жовтий прапор на вершку крем'янецького замку, на щоглі, що її поляки приготували для свого прапора. Повісили уночі, і зранку, замість святкувань, зчинилась серед поляків паніка. На вулицях появилась озброєна поліція.

— Гайдамаки знову повстали. Мабуть, на місто йдуть, — шептали поляки.

Народ по цілому повіті гудів, робив сотні здогадів. А юнаки, що повісили прапор, аж самі гейби злякались із висліду свого вчинку. Навіть припинились сходини таємних гуртків на деякий час, бо поліція таки розгулялась.

Ще більшу завірюху, яка відбилася широким відгомоном по всій Волині і відізвалась навіть у Галичині, викликала подібна подія із прапором у Почаєві. Коли на прощу зібралось до п'ятдесяти тисяч народу — на високій дзвіниці Лаври, що то дзвонить відомим на всю Волинь дзвоном, залопотів, кажуть, десь на тридцять метрів синьо-жовтий прапор.

Релігійна проща обернулась на національну маніфестацію-протест проти польських утисків. Олії до вогню долляв український посол Степан Скрипник, один із волинських представників до сойму, який з високих сходів архієрейської резиденції виступив з відважною промовою.

— Ми проти такої Польщі, яка забуває свої обіцянки українському населенню і, замість демократії, вводить щораз більші обмеження для нашої Церкви, нашої культури і нашого народу, — говорив із патосом Скрипник.

Маси прочан слухали його промову. Вони хвилями розіллялися від сходів архієрейського будинку по цілій площі, від брами Лаври аж поза дзвіницю, попід Успенський Собор, виповнили величезну площу. Передні лави добре чули промову, але дальші вловлювали лише уривки. Десь у задніх лавах, і тих, що були поза брамою, почули лише початок.

— Ми проти Польщі, сказав посол? Так, ми проти Польщі! Геть з ляхами! — понеслося поза мури Лаври, рознеслося по містечку.

Поліція кинулася розганяти народ. Почалося заворушення.

Загуділа на другий день Крем'янеччина, а за три дні ціла Волинь.

— Поляки женуть наших людей із святого Почаєва! Доки мовчати будемо? Всі на оборону Почаєва! Волинь, вставай!

Баби по селах схиляли голови у сторону Почаєва, христилися і ворожили.

— А Почаївська Божа Матінка таки полякам цього не подарує. Бо то, людоньки добрі, приходять часи гірші від тих, що були за орди. Ось побачите, не втримається Польща, це буде її загибіль. Мухи найгірше в Спасівку кусаються.

Концерт-бенкет у пошану Верховного Архиєпископа й Кардинала Кир Йосифа

Подібно як у багатьох інших більших і менших громадах та з почину Відділу УККА в Сиракюзах під проводом мґра Мьхайла Рубича ще з листопада 1966 року — ці обі українські громади під почесним патронатом Вивокопреосвященного Дієцезального Владики Кир Йосифа Шмондюка й заходами Громадського Ювілейного Комітету під проводом д-ра Олександра Гудзяка достойно відзначили концертом і 25-доляровим бенкетом дня 16 квітня 1967 р. подвійний ювілей 75-річчя народження і 50-річчя священства найвищого Архипастиря Української Католицької Церкви і Духовного Провідника Українського Народу Їх Блаженства Верховного Архиєпископа й Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

В складі Ювілейного Громадського Комітету своєю жертвенною працею взяли участь: декан і парох церкви св. Івана Христителя о. Василь Середович і сотрудник парафії о. Йосиф Шоловка і пп. Глорія Бац, Тома Боцонь, Марія Ґлінська, Марія Гольдич, мґр Микола Дупляк, Іван Кіцак, Іван Кіянка, Вілліям Ліщак, Василь Майкович, Зенон М'ягкий, Степан Пилипишин, Михайло Пінкасевич, Микола Проскуренко, мґр Михайло Рубич, інж. Зеновій Салій, Михайло Середович, Павло Ткач і Роман Шаран.

З тим комітетом тісно й й успішно співпрацював Комітет в Обурні під проводом пароха о. Василя Осташа і сотрудника о. Петра Огірка та голови місцевого Відділу УККА ц. Павла Пироганича.

З комітетом співпрацював теж мґр Ілля Городецький, а в Ліквідаційній Комісії, крім членів Комітету як представники громадянства взяли активну участь пп. інж. Іван Романюк і Мирон Кузьма.

У висліді наполегливої організаційної праці цього Комітету влаштовано в одній із репрезентативних заль ресторану Ле-Мойн Менор величавий бенкет-імпрезу, що рідко коли бувала в історії української громади м. Сиракюзів. В бенкеті взяли участь усі прошарки українських громадян католицького віровизнання у числі около 500 осіб.

Як рідко коли взяли теж участь достойні представники релігійних і комунальних установ міста, а саме: монсіньйор Роберт Діллон, як представник римо-католицької дієцезії, стейтовий сенатор Таркі Ломбарді, посадник міста Вілліям Волш, начальник повіту Джан Мулрой, генеральний вікарій Преосв. Владики Кир Йосифа о. Еміль Монастирський, о. Василь Осташ ,парох церкви св. Ап. Петра і Павла з Обурн і його сотрудник о. Петро Огірко, парох парафії св. Володимира з Ютики о. Богдан Смик і поголовно усі визначні і свідомі громадяни-українці цього міста, а теж деякі співгромадяни іншого національного походження.

До винятквового успіху тої врочистої імпрези причинилась у першу чергу приявність Достойної особи Їх Ексцеленції Кир Йосифа Шмондюка, який, як відомо, не опустив ні одної подібної нагоди в інших громадах, а далі оба душпастирі місцевої парафії своїми зазивами у проповідях і церковних бюлетенях, як теж усі засоби пропаґанди, як місцева українська радіопередача, місцеві часописи, особисті впливові зв'язки і заходи поодиноких членів Комітету і оголошення у цьому щоденнику. Приємно було бачити, як найдостойніша особа серед усіх українців у світі — наш найвищий церковний первоієрарх і наш духовний національний провідник Їх Блаженство Кир Йосиф об'єднав усіх громадян доброї волі в одну гармонійну громаду.

Це наше релігійно-національне свято відкрив коротким словом голова Громадського Ювілейного Комітету д-р О. Гудзяк, а імпрезу започаткував молитвою о. дек. Василь Середович. Програмою вміло проводили мґр. Михайло Бубич в обох мовах, а зокрема в англійській мові о. Йосиф Шоловка. З ентузіязмом і невгаваючими оплесками та повстанням із місць прийняли всі приявні письмові архиєрейські благословення Найдостойнішого Ювілята. Перед масстатичним портретом Архиєрея нашої Помісної Церкви кисти артиста-маляра Маріяна Борачка з Боффала — злучені церковні хори зі Сиракюзів і Оборн під диригентурою проф. Євгена Крука відспівали „Отче наш" муз. Новохацького із баритоновим сольом п. Зенона М'ягкого, псалом „Возвесели раба твойого, Господи", муз. Бортнянського, а відомий зі своїх сольових виступів та диригент хору „Сурма" в Сиракюзах маестро Зенон М'ягкий відспівав „Подражаніє — 11-тий псалом Т. Шевченка муз. Безкоровайного при фортепіяновому супроводі панни Марти Ґрипи.

З черги були достойні промовці, а саме: проф. д-р Василь Ленцик в українській мові, проф. д-р Антоні Бускарен з місцевого Ле-Мойн коледжу в англійській мові та в заключному слові Преосвященний Владика Кир Йосиф Шмондюк.

З усіх цих промов, присвячених найдостойнішій особі Дорогого Ювілята, а зокрема Його заслугам для Вселенської Церкви і для рідних Церкви і Народу, пробивалась одна спільна ідея, бо знаменитий промовець д-р Ленцик підкреслив патріярхорівну та юрисдикційну зверхність Верховного Архиєпископа Ювілята, д-р Т. Бускарен повторив слова Ювілята, а пізніше теж Вселенського Архиєрея папи Павла VI про потребу згоди і заповідь перемоги. А Преосв. Владика Кир Йосиф Шмондюк протиставив матеріяльні надбання українців у діяспорі до їх духових надбань, кажучи, що всі будови й інші матеріяльні добра будуть безвартісними, якщо українська людина в країнах поселення затратить свою рідну мову, рідні обряди і традиції та духовий зв'язок із Батьківщиною. Ледви чи можна було краще висловити побажання для Найдостойнішого Ювілята, бо ж достойні промовці висловили ту ідею, яка була і є дороговказом цілого життя Великого Ісповідника Віри.

Попри вислови пошани, синівської любови і відданости ці обі громади причинились теж до здійснення великого задуму створення українського католицького осередку вільної науки у центрі католицького світа — місті Римі. Як на місцеві обставини Ювілейний Комітет завдяки своїй інтенсивній праці зумів зібрати відносно поважну суму 6.885.00 дол. у Сиракюзах і 825.00 дол. в Обурні по відтягнені видатків вислав на потреби того ж університету суму 5.706 38 долярів.

Крем 25 доларових учасників бенкету на цю суму зложились вплати наступних жертводавців: зі Сиракюз: 400 дол. Т-во Святого Імени церкви св. Івана Хрестителя; по 100 дол.: Відділ УККА, д-р О. Гудзяк, Анна Курилко, та Іван Шеремета; по 75 дол.: 39 Від. УНС і Павло Карпишин; по 50 до.; Укр. Народний Дім, Степан Кравс, М. Кузьма, Ф. М. Майкелс, Зенон М'ягкий, І. Рубич, М. Рубич, І. Б. Тим'як. Із Обурн: 100 дол.: Українська Католицька Церква св. Ап. Петра і Павла; по 50 дол.: А. П. Ярема і В. А. Троцюк.

Зпоміж 25 долярових індивідуальних жертводавців причинились до матеріяльних успіхів всі ті організації обох міст, які вплатили свої пожертви без висилки своїх делегатів, даючи в цей спосіб змогу збільшити число платних учасників бенкету. Цими жертводавцями крім уже згаданих були: Відділи ООЧСУ, ОДВУ, СУМА, СУА, СУК „Провидіння", чоловічий хор „Сурма", Станиця Пласту, Школа Українознавства ім. Лесі Українки, Організація Оборони Лемківщини, „Самопоміч", 317 Відділ УНС, ОбВУА, Український Золотий Хрест, Т-во Українських Інженерів, Сакрет Гарт Сістергуд, Ґирлз Оксіліяри, Мазерс Клаб, Кетолік Дотерс та фірми Лінкольн Банк, Мерчент Банк і Данк енд Брайт Фернічер Стор — у Сиракюзах та 118 Відділ „Провидіння", УККА, Відділи: 38, 202 і 283 УНС та СУМА — в Обурн.

Треба поґратулювати Громадському Комітетові за повний моральний, як теж матеріяльний успіх цієї великої імпрези на честь і пошану Великого Первоєрарха нашої Церкви.

Д-р Михайло Логаза

Бронкс, Н. Й.

ДІТИ В ПОКЛОНІ МАТЕРЯМ І БАТЬКАМ — СТАРАННЯМ 82-го ВІДДІЛУ СУА

Виховна референтка 82-го Відділу Союзу Українок Америки п-ні Ірина Іванчишин влаштувала при співпраці вчительок місцевої школи українознавства п-ні Ліди Вовчук і п-ні Тані Лютик дитячу святкову імпрезу, присвячену спільно Мамам і Татам. Імпреза відбулася в неділю 4 червня в залі церкви св. Покрови в Бронксі.

Програму свята виконували й вели самі діти під доглядом вихователь ок. Заповідачами були М. Кандюк та П. Миськів. Після відкриття імпрези головою Відділу п-ні Д. Лисько, яка привітала зібраних, дитячий хор відспівав „Молитву до Богородиці", а М. Баб'юк відчитав привіт Мамам і Татам у формі листа.

Решту першої частини програми виповнили деклямації і музичні та танцювальні виступи дітей. Декля мували діти: П. Цегельська і Л. Л. Стасів („О, Маріє!"). Х. Ґонко („Рідна мати"). Н. Миськів і М. Гніздовська („Обіцянка" Г. Чорнобицької), О. Лотоцька, Р. Винник, І. Венґер та Р. Гошовський („Українські діти"), В. Миськів, Р. Іванчишин і І. Залуцький („Мій тато" Р. Завадовича), І. Раковський, Ю. Раковський і О. Халупа („Далекій Україні" І. Савицької). Грали на фортепіяні М. Іванчишин і Л. Гошовська, на акордеоні О. Ґонко. Сестра й брат Оксана та Богдан Лотоцькі виконали танок „Гандзя", а дитячий хор проспівав три веснянки („Ясне сонечко припекло", Травко-Муравко", „Зайчику-Зайчику").

Другу частину програми свята виповнив монтаж з віршів різних поетів для дітей, мелодеклямація у виконані Р. Миськів і Н. Бакуменко при акомпаніяменті п-ні Г. Лиско („Заграйте, гори") та балет польових квітів з сольом С. Цегельської та з участю метеликів, очайдушників та дітей у народніх одягах, які виводили хороводи, деклямували й співали.

Імпреза закінчилася збірним співом дітей „Веселе, щасливе дитяче життя" та „Многоліттям" Мамам та Батькам.

Марія Барагура
Пресова референтка
82-го Відділу СУА

Нюарк, Н. Дж.

ПРОЩАННЯ ВЧИТЕЛЬКИ

Ледве пройшло півроку, коли Учительська Громада, Рідна Школа і вся парафія церкви Святого Вознесенія Нюарку випровадили на інше місце поселення щировідданих працівників на всіх ділянках громадської праці і шкільництва, — панство Олю і Петра Матулів, як 21-го квітня ц.р. мусіли випровадити і їхніх батьків: Варвару і Василя Дібертів.

Варвара Діберт була довгі роки вчителькою в Рідній Школі при парафії церкви Святого Вознесенія. Кляса, що її вела пані Діберт, була зразковою. Пані В. Діберт крім науки в школі була ініціятором і промотором в організації і підготовці різних імпрез. Крім того п. В. Діберт, як високо кваліфікована вчителька, ще з Рідних Земель, в цьому році їй сповнюється 50 років її педагогічної праці, — писала статті на педагогічно - виховні теми, що їх вміщувалось в журналі „Наша Школа", який виходить при Консисторії Української Православної Церкви в Бавнд Бруку.

З нагоди від'їзду панства В. і В. Дібертів — Учительська Громада і учні Рідної Школи зробили несподіванку для від'їзжаючих друзів по праці, запросивши пані Варвару Діберт, після навчання в школі, на скромне прийняття. Щоправда на цьому прийнятті не було пана інж. Василя Діберта, активного громадського діяча, члена Української Національної Ради та бувш. члена Укр. Центральної Ради, чоловіка пані Варвари Діберт, який був виїхав з Нюарку.

На прийнятті були присутні майже всі учні Рідної Школи, а зокрема всі учні 6-ої кляси, що її вела вчителька Варвара Діберт та батьки учнів і парафіян. У виступах друзів по праці — учителів та батьків відчувався глибокий жаль за від'їзджаючою товаришкою - педагогом, що так багато принесла користи для наших діточок, їх батьків, та всієї нашої спільноти. За скромним прийняттям друзі по праці піднесли пані Варварі Діберт гарний дарунок, побажавши їй як найкращих успіхів на новому місці поселення, а учні 6-ої кляси, що її вела п. Діберт, з сльозами на очах та з подякою і жалем піднесли своїй дорогій вчительці гарний вазонок для квітів.

Відмічаючи 50-тиліття своєї педагогічної праці, та зокрема довгої і наполегливої праці в тяжких умовах нашої еміґраційної дійсности, як педагога на шкільній ниві, Учительська Громада, Управа Рідної Школи, батьки, Молодеча Організація ОДУМУ, Товариство Прихильників УНР як і вся Парафіяльна Громада складають пані В. Діберт за її віддану працю на шкільній ниві і громадсько - виховній ділянці свою щиросердечну подяку та бажають всій її родині якнайкращих успіхів, та довгого і щасливого життя на новому місці їхнього осідку.

К. Степовий

Є можливість одержати стипендію в Католицькому університеті у Бельгії

Лювен, Бельгія. — Тижневик „Християнський Голос" з 18 червня, що виходить у Мюнхені, помістив оголошення про добру нагоду для української молоді студіювати у відомому Католицькому університеті в Бельгії, з якого вже вийшло чимало українців - фахівців. В оголошенні зазначено, що заяви треба посилати найдалі до 31 липня 1967 р. Навчання в тому університеті провадиться французькою мовою. Подаємо текст оголошення:

„Хто хотів би студіювати в католицькому університеті в Лювені (Бельгія) і отримати стипендію від Апостольського Престолу за посередництвом Його Високопреосвященства Кир Івана Бучка, Апостольського Візитатора, хай внесе подання на руки директора українського студентського дому в Лювені.

До подання треба долучити:

1. Метрику народження й хрищення.
2. Останнє шкільне свідоцтво.
3. Опінію місцевого душпастиря, в якій було б бажане подати теж участь кандидата в церковному та громадському житті місцевої громади. (Опінію о. душпастир повинен вислати безпосередньо на руки директора дому).
4. Заяву, що кандидат буде дотримуватися правильника дому (на бажання кандидат може його отримати).
5. Ті, що користали із стипендії минулого року, мають долучити ще посвідку від управи НаСУС і „Обнови" про їх участь у цих студентських організаціях.

Подання просимо внести найпізніше до 31 липня 1967 року на адресу:

Rev. Kit Iwan
15, Halfmaartstraat
LEUVEN (Bt)
Belgique

Королева Єлисавета захоплена ЕКСПО — вітає ЗДА з 4-им Липня

Монтреаль. — Королева Єлисавета II оглядала в понеділок 3 липня світову виставку в Монтреалі ЕКСПО-1967 та висловила своє захоплення тим „фантастичним твором". Вона найдовше перебувала в канадійському павільйоні, придивлялась цікаво „жнивам" на виставці та прийняла квіти від молодої індіянської дівчини, яка, глибоко схилившись, згубила свій капелюх, і сильно збентежилась. Однак в понеділок падав в Монтреалі зливний дощ, і тому більшість дня королева перевела під парасолем. Бенкет з участю найвищих канадійських достойників відбувся на королівському яхті „Брітанія". Наступного дня, 4-го липня, королева з чоловіком князем Филипом Единбурзьким, канадійським прем'єром Лестером Пірсоном та гуртом найвищих державних достойників, плила названим яхтом поволі по великій ріці Лоренс, придивляючись численним острівцям на тій ріці та американському березі. В затоці Кінґстону, куди заплила „Брітанія", ентузіястично вітала королеву яка тисяча приявних осіб, а всі зустрічні яхти й моторові човни сиренами віддавали віддавали королеві честь. Королева вислала 4-го липня президентові Джансонові депешу з бажанням щастя американському народові з нагоди Дня Незалежности та прославляла „спільну історію мира і приязни", що лучить ЗДА й Канаду.

Актуальне для всіх

Шикаґівська кредитова кооператива „Самопоміч" обслуговує своїх членів трьома актуальними тепер послугами. Маємо на увазі: подорожні, (тревелс) чеки, безконкуренційно дешевий кредит на купно авт та найвигідніші державні позики для студентів.

Статистика показує, що в Америці на протязі року кожна одинадцята особа губить гроші або її обкрадають злодії. Особливо це трапляється під час літніх вакацій при подорожах. Щоб оберегти своїх членів від такої неприємности, шикаґівська „Самопоміч" закликає своїх членів не брати з собою в подорож потрібної готівки, а міняти гроші на подорожні чеки. Ці чеки заміняють готівку тільки тоді, коли їх власник підпише на лицевій стороні в момент заплати або обміну на готівку. Ці чеки радо приймають замісць грошей в ресторанах, готелях та летунських і автобусових компаніях в усіх країнах світу. За кордоном ЗДА при розплаті цими чеками навіть дають значний опуст. Цікаво ствердити, що, особливо в Америці, злодії не крадуть подорожніх чеків, а якщо „при нагоді" їх потягнуть, то зараз же вкидають до поштової скриньки, щоб якнайскорше їх позбутися. Навіть ґанґстери скоро зорієнтувалися, що їм небезпечно красти ці чеки чи їх підфальшовувати. Коли б же сталося, що подорожній чек згубився чи його вкрадено, то каса „Самопомочі", що його видала, на повідомлення власника пропалого чека про той випадок, виплатить йому без затримки дотичну суму готівкою чи новим подорожнім чеком. Отже, подорожні чеки є певним забезпеченням подорожних від несподіваної втрати тоді, як при втраті чи крадежі грошей в готівці ніхто і нікому тої втрати не повертає.

Друга вигода, якою користаються члени шикаґівської „Самопомочі", — це безконкуренційно дешевий кредит на купно авт, при якому покупець авта, що взяв в кредитівці позику на цей предмет на три роки, заощадить собі від 200 до 600 долярів, порівнюючи з тим, коли б він послуговувався кредитом в якійсь іншій фінансовій установі. Крім того, в „Самопомочі" він має безкоштовне забезпечення позики на випадок втрати працездатности або смерти, яке обезпечення оплачує каса кредитівки, не беручи при тому від позичальника „комісових" ані „адміністративних" оплат.

А вже правдивим досягненням „Самопомочі' в Шикаґо є здобуте нею право видавати студентам для студій на високих школах державні позики. Ці позики видаються і до 1,500 дол. на рік студій, при чому відсотки за позику платить сама держава. Повертати ж ці позики належить аж після восьми місяців по закінченні студій і то ратами з умовою сплати цілої позики на протязі часу аж до шести років.

А ще загальною вигодою для всього членства федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Шикаґо, як і у всіх одноіменних кредитівках, є те, що тут всі ощадностеві вклади і всі фонди кооперативи є забезпечені незалежно від висоти їх сум.

Організаційно - Інформативний референт „Самопомочі" в Шикаґо

● „Ані один араб не засяде за конференційний стіл з Ізраїлем і ані п'яди арабської землі не віддамо Ізраїлеві, хоч би навіть всі ракети американської Шостої фльоти летіли проти нас" — заявлено в керівному єгипетському щоденнику „Аль Ахрам" в Каїро.

До ювілею 900-ліття Кам'янця Подільського

Кожна людина любить свою Батьківщину. Для кожного українця й кожної українки цією Батьківщиною є Україна у всьому поєднані її земель, скажімо київських, чернигівських, галицьких, буковинських, закарпатських, лемківських, волинських тощо.

А все ж таки кожний українець ближче споріднений з тією українською територією (областю), з якої він походить родом. І в нас, подоляків та подолянок, якимось особливим відгуком тьохкає серце при згадці про Поділля, як про ту частину нашої Батьківщини, в якій ми пізнали Україну конкретно, як ту землю, яка нас виростила й пустила в широкий світ. Ми пригадуємо її як квітучу землю, що так багато перестраждала в боротьбі за зміцнення української національної самобутности, виплекавши таких героїв, як Богун, Кривоніс, Кармелюк, овіявши історичною славою такі міста, як Вінниця, Брацлав, Кам'янець.

І от Кам'янцеві 900 років. 900 років боротьби у славі і поневоленні переніс наш Кам'янець, і ще кінця не видно. Гордою, хоч і тяжко скривдженою, українською твердинею стоїть Кам'янець в обіймах Смотрича і тепер, доведений ворогом до становища незначного містечка. І все ж залишається свідком славетної історії Поділля, його духовим центром у московській неволі. Ми не повинні дозволити большевикам знеславити Кам'янець, руйнувати пам'ятники старовини, спотворити його історію. Тут на еміграції, ми повинні стерти порох із славетної історії Кам'янця, гідно відзначивши дату його 900-річчя. У зв'язку з цією датою постав при Українській Вільній Академії Наук у Ню Йорку Комітет Святкування 900-річчя м. Кам'янця на Поділлі, про що у свій час оголошено у „Свободі" та інших часописах і зазначено основні точки програми святкування.

Комітет відбув ряд засідань. 22-го лютого на черговому засіданні Комітету, при глибшому обговоренні програми святкування вирішено в основу її покласти висвітлення духовости культурно-історичних здобутків Поділля, і, зокрема, Кам'янця. У цьому пляні звернуто увагу на те, що імперіялістичні держави, розрізавши Поділля по живому тілі, не роз'єднали його духово-національно. І тому, беручи Поділля як єдину духово-національну цілість, Комітет щиро вітав введення в його склад пані Ольги Соневицької, яка подала Комітетові звіт про чотирирічну працю над збиранням матеріялів до збірника про Чортківську округу, як частину Поділля.

У процесі підготовчої роботи до святкування Комітет одержав ряд матеріялів від визначних наших земляків, а також від осіб, що працювали на Поділлі, напр., проф. Боровський, проф. М. Величківський, проф. В. Гарбар, проф. Постоловський, проф. В. Приходько, проф. І. Розгін, інж. К. Туркало та інші. Дали згоду виголосити доповіді на святочному засіданні: протопресвітер проф. о. І. Губаржевський, п. Р. Косик, інж. М. Кравчук, проф. Т. Мацьків, проф. О. Повстенко, редактор Д. Корбутяк, д-р Т. Приходько та інші. Матеріяли та зголошення надходять далі.

З огляду на те, що групи подоляків по різних містах не організовані, Комітет звертається до всіх Вас з проханням оформити перефірійні групи, поширити їх місцевими й довколишніми земляками й землячками і надіслати нам список членів груп і осіб, обраних для зв'язку з нами та організаційної роботи на місцях. з цим ласкаво просимо не затримуватися.

Не менше важливою справою є збирання пожертв на фонд видання Ювілейного збірника про Поділля і на організацію 900-річного ювілею м. Кам'янця на Поділлі. Після одержання відомостей про осіб, обраних для зв'язку з Комітетом, на адресу цих осіб будуть розіслані листи для провадження збірки, а також будуть надсилатися поточні інформації.. Пожертви можна також надсилати на адресу Комітету безпосередньо, тобто на адресу УВАН з допискою „для Комітету святкування 900-річчя Кам'янця". Кожний жертводавець одержить поквитування від УВАН, яке звільняє пожертвовану суму від податку.

Розгортаймо далі нашу працю! Нехай же Господь допоможе нам закінчити її з честю і славою для нашого рідного Поділля і з користю для всієї української справи.

Адреса УВАН:

The Ukrainian Academy of Arts & Sciences in the U.S.,
206 West 100th St., New York
N. Y. 10025

С. Смотрич

З життя Менор Джуньйор Коледжу

Кожна інституція має свої рушійні індивідуальності, часто невидні для стороннього ока. Тим не менше становлять вони часть того, що є „сіллю землі" даної установи. Такими невтомними працівниками в Менор Джуньйор Коледжі є пані Аліс Вівер, член факультету, та пані Анна Кічула, — секретарка коледжу.

4 травня ц. р. дирекція коледжу вшанувания їх прийняттям. При святкових столах засів провід чину Сестер Св. Василія Великого, — мати М. Кармеля, мати М. Евфрозина, мати М. Ольга — декан та обидві соленізантки в крузі своїх родин, а також члени факультету та члени Ради коледжу.

При кінці обіду п. Іван Корней, викладач філософічних предметів в коледжі, виголосив промову, в якій насвітлив обидві постаті соленізанток та підкреслив їхні заслуги для коледжу. П. А. Вівер (A. Weaver) вже десять років завідує всіма секретарськими курсами і як досвідчений педагог утримує цю основну ділянку програми коледжу на належнім високім рівні. П. А. Вівер була першою жінкою в Пенсильвенськім стейті, що отримала офіційне уповноваження на викладання комерційних курсів.

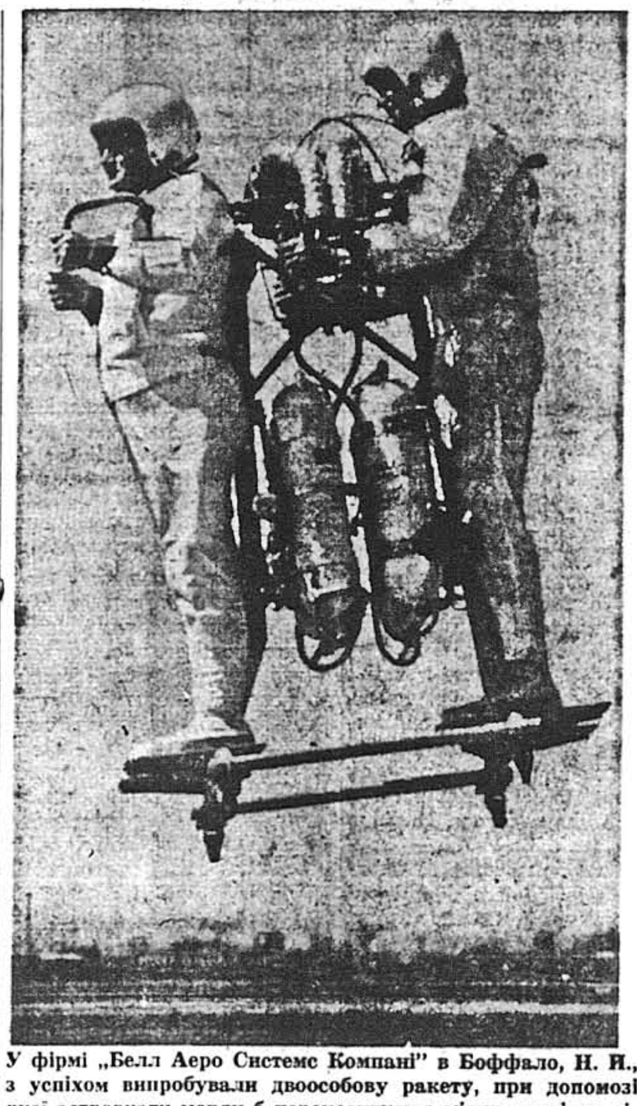
Довголітня секретарка коледжу п. А. Кічула з Пендинських, це українка, народжена в Америці, що ґрадувавши з цього ж коледжу, зайняла відповідальне становище секретарки і виконувала свої обов'язки з великою посвятою. Працювала також багато для збирання фондів на Сиротинець і школу Св. Василія Великого. Тепер — це мати двох діточок, що гарно володіють українською мовою. Після промови наступило святочне вручення грамот, виконаних в бронзі на дерев'янних плитах, що доконали, мати М. Кармеля і мати М. Ольга. Відспіванням многолітствій закінчилась ця гарна товариська імпреза.

В день Матері 13 травня після Служб Божих і перед процесією з молебном до Матері Божої відбулася біля будинку коледжу церемонія посвячення площі під нову будівлю бібліотеки і адміністративної частини коледжу. Посвячення площі провів Всч. о. Капелян д-р Йосиф Корба (ЧНІ) асисті Всч. о. Юліяна Катрія (ЧСВВ) з Ню Йорку. Асистували посвяченню студентки в академічних тоґах, Президія коледжу і члени факультету.

Останньою з черги подією була церемонія прийняття нових членок до Високошкільного Почесного Товариства вивчення чужих мов, що відбулося 16 травня в нашім коледжі. Менор Джуньйор коледж вступив до цього Товариства минулого академічного року. Товариство це носить назву, взяту з трьох грецьких букв Альфа-Му-Гамма, що ініціюють слова: Амфі, Музе, Ґльоссон, що означає: Для Музи Мов. Моттом Товариства є слова з VI пісні „Енеїди" Верґілія, якими пророчиця Сибілля вислала Енея шукати золотої вітки, що мала відкрити йому потойбічний світ; по латині вони звучать: "Alte vestiga oculis", значить: „Шукай з відкритими очима". Як знаємо з клясичної епопеї, Еней знайшов золоту вітку і міг відвідати світ тіней, чого смертні, звичайно, не осягали. Тож емблемою Товариства АМҐ є золота вітка, що символізує ті вартості, які спроможні відкрити людині тайни широкого світу, чужих незнаних країн, а головно людські серця, є це: просвітленість, приязнь і дружнє вирозуміння для інших. Відзнака Товариства складається з таких частин: ключ, що символізує інтелектуальне зусилля і відкриває двері до літератури й культури; звиток перґаменту, що представляє осяги в навчанні і любов до літератури; і золота вітка, що є головною емблемою Товариства. Барва Товариства золота, що символізує правду, світло й інтеліґентність. Товариство засновано в 1931 р. в Лос Анджелесі за ініціятивою відомого гуманіста проф. Артура Б. Форстера (1883-1965). Тепер має воно вже понад 100 відділів по всім ЗДА. Метою його є ширення вивчення чужих мов і пізнавання літератур і культур різних народів та плекання вирозуміння між народами. Членом Товариства Альфа Му Ґамма може бути студент чи студентка, що визначається осягами у вивченні чужих мов, — живих чи клясичних. Має це бути студентка з оцінками А В. Прийняття нових 9-ох членок до АМҐ провела президентка відділу п. Ненсі Ушко в присутності членів АМҐ, і членів факультету. Урочисте приречення нової членки, вручення відзнаки й грамоти, та елеґантне прийняття при горіючих золотих свічах внесли святочний настрій, а академічна промова запрошеної до слова матері М. Анастазії за акцентувала важливість церемонії.

Н. П.

„МІСЯЦЕВА ТАКСІВКА"

У фірмі „Белл Аеро Системс Компані" в Боффало, Н. Й., з успіхом випробували двоособову ракету, при допомозі якої астронвати могли б переноситись з місця на місце після своєї висадки на поверхні місяця. Ракета може мати практичне застосування і на поверхні Землі, наприклад для рятунку альпіністів і подібне.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

КУЛЬТ ОСОБИ, КУЛЬТ КАРТОПЛІ . . .

„Молодь України" надрукувала в числі з 16 червня довгий допис одного з новочасних героїв „соціялістичного змагання" на Чернігівщині, в якому, між інш., наймодерніший стаханівець пише про овіяну славною княжою історією Чернігівщину: „Давно Чернігівщину нашу за високі врожаї картоплі назвали картопляним Донбасом. І хай не такими вже ваговитими здаються на фоні здобутків окремих господарств області досягнення картоплярів нашої артілі, але мої односельці ніколи не пасли задніх... Зеленіють рясні, стеблисті кущі на полях. Добра прикмета! Ювілей Радянської влади ланка ознаменує високим урожаєм. Прагнемо вибороти першість у змаганні з прославленим колективом картоплярів, який очолює Герой Соціялістичної Праці Олексій Дмитренко. До фінішу далекувато. Та ми певні, що буде він успішним і радісним".

ДЕ ВІДРЕМОНТОВУВАТИ?

„Радянська Україна" з 24 травня, пишучи про побутове обслуговування селянства в УССР, зазначає: „Тепер колгоспники і робітники радгоспів мають велику кількість технічно складних побутових машин і приладів, радіоапаратури, різних транспортних засобів. Однак ремонт їх в селах по суті ще не організовано. Не задовольняє також кількість і технічна оснащеність інших підприємств — по шиттю і ремонту взуття і одягу, хемічній чистці, перукарень, фотографій тощо, низька ще якість робіт".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЛИПНЯ 1967 р.

PERTH AMBOY, N.J. Піврічні збори Т-ва св. Николая — 104 Відд. в год. 7-ій веч. в УНДомі. — Управа.

СУБОТА, 8-го ЛИПНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва „Мир" — 324 Відд. о год. 7-ій вечора. Проситься прибути і вирівняти членські вкладки та вибрати свої чеки-дивіденди. — І. Струк, секр.

БРУКЛИН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Б. Хмельницького — 158 Відд. в год. 8-ій веч. в УНДомі при 216-218 Grand St. В серпні зборів не буде. Проситься прибути і вирівняти залеглі вкладки та вибрати дивідендові чеки. Позамісцевих — проситься прислати оплачені коверти для пересилки дивідендових чеків. — Ю. Сокол, предс., М. Кіт, рек. секретар.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Збори Б-ва св. І. Хрестителя — 270 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі, 90-96 Фліт вул. Проситься вирівняти свої залеглі вкладки. Проситься вибрати дивідендові чеки. — А. Шаран, М. Баран, С. Островський.

ШИКАҐО, Ілл. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 220-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Союзовім Домі. На порядку: роздача дивідендових чеків, звіт з забави і пікніку, як рівнож збирання членських вкладок. — П. Слободян, предс., І. Мелінишин, секр.

НЕДІЛЯ, 9-го ЛИПНЯ 1967 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 251 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі св. ап. Петра і Павла при Вест 7-ій вул. В місяці серпні — збори 13 — там же. Проситься вирівняти вкладки та вибрати дивідендові чеки. — В. Козир, предс., Т. Шмаґала, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по полуд. в Укр. Амер. Клюбі. Проситься вибрати свої дивідендові чеки. — П. Дзюба, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секретар.

MONESSEN, Pa. Місячні збори членів 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул. 213 Скунмекер евеню. Проситься вирівняти членські вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Піврічні збори Б-ва св. Василія Вел. — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 3161 East 93rd St. На порядку: звіти Управи і Контр. Камісії та роздача дивідендових чеків. — В. Брездун, предс., Мих. Сентий, кас., Вол. Владика, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334 Відд. — по 12-ій по пол. при Парма Сейвінґ, 5839 Ridge Rd., Парма, Огайо. Збірка чл. вкладок починайться від 12 год. дня. Проситься вибрати свої дивідендові чеки. — М. Задерецький предс., І. Холодняк, рек. секр., Степанія Бохонок, фін. секр.

ТАРЗАН, Ч. 5835. Церемонія смерти

Тепер дослідники зі страхом дивилися, як незграбні потвори божевільно скакали й танцювали довкола ватри.

— Що це все означає? Що вони плянують зробити? — Питався професор Тейт.

— Це виглядає на церемонію смерти, — відповів Тарзан. — Нас можуть спалити . . . або з'їсти!